

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: MAY - 2025
SIXTH SEMESTER

Subject: Banking & Finance-I (BCOM19-307B/ BCBF-601)

Date: 7/05/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the Multiple -Choice questions. (Any 10) (10)

- According to Indian Banking Act, 1949, banking is legally bound to keep 20% of its deposits in the form of _____.
 - Solid Assets
 - Liabilities
 - Liquid Assets
 - Assets
- _____ are those that are not included in the second schedule of RBI
 - Scheduled banks
 - Private bank
 - The Non-scheduled banks
 - None of these
- The SBI's corporate office is located at _____.
 - Mumbai
 - Nagpur
 - Pune
 - Kolkata
- Till March 2007 there were only _____ non-scheduled banks in India.
 - 6
 - 7
 - 5
 - 4
- Political environment is a part of _____ environment.
 - External
 - Micro
 - Internal
 - Macro
- Recommendation of Narasimham committee given in _____.
 - 1192
 - 1991
 - 1978
 - 1995
- The Instrument of general credit control are _____, _____ and _____.
 - Bank rate ,interest , Money
 - Bank rate, Money ,capital
 - Bank rates , reserve requirement ,open market operation
 - None of these
- Standard chartered bank is _____ bank.
 - Foreign
 - Private
 - Nationalized
 - Public

9. Business environment is divided into _____ parts.
 - a) 2
 - b) 4
 - c) 7
 - d) 6
10. A _____ bank belongs to its member.
 - a) Foreign
 - b) Nationalized
 - c) Co-operative
 - d) None of these
11. RBI was established in the year _____.
 - a) 1935
 - b) 1946
 - c) 1955
 - d) None of these
12. Banks are the manufactures of _____.
 - a) Money
 - b) Services
 - c) Capital
 - d) Market
13. Only nationalized banks are regarded as _____ banks.
 - a) Foreign
 - b) Public
 - c) Private
 - d) None of these

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Nationalized bank
2. Non-performing assets(NPA)
3. External environment
4. Co-operative Banks
5. Rational credit

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. What is directed credit programme
2. Explain the Role and evaluation of RBI.
3. What the features of Private sector banks?
4. What the function of SBI? Explain

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. What is the importance of banking? Explain.
2. What do you mean by credit control? Explain methods of credit control in detail.
3. Describe the structure of banking system in India.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुणदर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. भारतीय बँकींग अधिनियमांच्या १९४९ अनुसार, बँकींग ही कायदेशीर दृष्ट्या त्याच्या ठेवीपैकी २०% च्या स्वरूपात ठेवावी लागते.
अ) घनमालमत्ता ब) देणी
क) द्रव्यरूप मालमत्ता ड) मालमत्ता
२. की जे आर.बी.आय च्या दुसऱ्या शेड्युलमध्ये समाविष्ट नाही.
अ) अनुसूचित बँका ब) खाजगी बँका
क) बिनाअनुसूचित बँक ड) यापैकी एकही नाही
३. एस.बी.आय चे कॉर्पोरेटचे कार्यालय येथे आहे.
अ) मुंबई ब) नागपूर
क) पुणे ड) कोलकत्ता
४. मार्च २००७ पर्यंत भारतातील केवळ बिनाअनुसूचित बँका होत्या.
अ) ६ ब) ७
क) ५ ड) ४
५. राजकीय वातावरण पर्यावरणाचा एक भाग आहे
अ) बाह्य ब) सुक्ष्मलक्षी
क) अंतर्गत ड) समग्रलक्षी
६. मध्ये नरसिंह समितीची शिफारस केली.
अ) १९९२ ब) १९९१
क) १९७८ ड) १९९५
७. सर्वसाधारण क्रेडीट नियंत्रण साधने , ... आणि
अ) बँकदर, व्याज आणि पैसा ब) बँकदर, पैसा आणि भांडवल
क) बँकदर, राखीव आवश्यकता आणि ओपन मार्केट ऑपरेशन ड) यापैकी एकही नाही
८. स्टँडर्ड चार्टर्ड बँक बँक आहे.
अ) परदेशी ब) खासगी
क) राष्ट्रीयकृत ड) सार्वजनिक
९. व्यवसाय पर्यावरण भागांमध्ये विभागले आहे.
अ) दोन ब) चार
क) सात ड) सहा
१०. ही बँक सभासदांची असते.
अ) विदेशी ब) राष्ट्रीयकृत
क) सहकारी ड) यापैकी एकही नाही

११. आर. बी. आय. ही वर्षी स्थापन झाली.
अ) १९३५
क) १९५५
ब) १९४६
ड) यापैकी एकही नाही
१२. बँका उत्पादक आहेत.
अ) पैसा
क) भांडवल
ब) सेवा
ड) बाजार
१३. फक्त राष्ट्रीयकृत बँकांना बँक म्हणून ओळखले जाते.
अ) विदेशी
क) खासगी
ब) सार्वजनिक
ड) यापैकी एकही नाही

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. बँकेचे राष्ट्रीयकरण
२. नॉन परफॉर्मिंग ॲसेट्स (एन.पी.ए)
३. बाह्यपर्यावरण
४. सहकारी बँका
५. पतनियंत्रण

प्र. ३) खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. नर्देशित पत कार्यक्रम म्हणजे काय?
२. आर.बी.आय ची भूमिका आणि मूल्यमापन स्पष्ट करा.
३. खासगी क्षेत्रातील बँकांची वैशिष्ट्ये कोणती?
४. एस.बी.आय ची कार्य विस्तृत करा.

प्र. ४) खालील पैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. बँकींगचे महत्व सविस्तर स्पष्ट करून लिहा.
२. पत नियंत्रण म्हणजे काय? पत नियंत्रणाचे पद्धती तपशीलवार लिहा.
३. भारतात बँकींग नियंत्रणाची संरचना स्पष्ट करा.
